Муғаллим ҳәм үзликсиз билимлендириў

ISSN 2181-7138

№ 4 2021 жыл

Илимий-методикалық журнал

Редактор:
А. Тилегенов

Редколлегия ағзалары:
Мақсет АЙЫМБЕТОВ
Нағмет АЙЫМБЕТОВ
Кеңесбай АЛЛАМБЕРГЕНОВ
Дилшодхўжа АЙТБАЕВ
Өсербай ӘЛЕЎОВ
Асқар ДЖУМАШЕВ
Кеңесбай ДАУЛЕТЯРОВ
Гүлнара ЖУМАШЕВА
Батырбек КАИПБЕРГЕНОВ
Амангелди КАМАЛОВ
Сарсен КАЗАХБАЕВ
Гулмира КАРЛЫБАЕВА
Сабит НУРЖАНОВ
Уролбой МИРСАНОВ
Арзы ПАЗЫЛОВ
Зухра СЕИТОВА
Айдын СУЛТАНОВА
Тажибай УТЕБАЕВ
Ризамат ШОДИЕВ
Ойбахор ШАМИЕВА
Бекзод ХОДЖАЕВ
Дўстназар ХИММАТАЛИЕВ
Гулрухсор ЭРГАШЕВА

Шөлкемлестириўшилер:
Қарақалпақстан Республикасы Халық билимлендириў Министрлиги, ӨЗПИИИ Қарақалпақстан филиалы

Өзбекстан Республикасы Министрлер Кабинети жанындағы Жоқарғы Аттестация Комиссиясы Президиумының 25.10.2007 жыл (№138) қарары менен дизимге алынды

Қарақалпақстан Баспа сөз ҳәм хабар агентлиги тәрепинен 2007-жылы 14-февральдан дизимге алынды №01-044-санлы гуўалық берилген.

Мәнзил: Нөкис қаласы,
Ерназар Алакөз көшеси №54
Тел.: 224-23-00
e-mail: uzniipnkkf@umail.uz,
mugallim-pednauk@umail.uz
www.mugallim-uzliksiz-bilim.uz

Журналға келген мақалаларға жуўап қайтарылмайды, журналда жәрияланған мақалалардан алынған үзиндилер «Муғаллим ҳәм үзликсиз билимлендириў» журналынан алынды, деп көрсетилиўи шәрт. Журналға 5-6 бет көлеминдеги материаллар еки интервалда TIMES NEW ROMAN шрифтинде электрон версиясы менен бирге қабыл етиледи. Мақалада келтирилген мағлыўматларға автор жуўапкер.

МАЗМУНЫ

ТИЛ ҲӘМ ӘДЕБИЯТ

Ergashova M., Ergashev Sh. Verbal assotsiatsiyalarning matn hosil qilishdagi o'rni 4
Suyunov M. Adabiyot darslarida integratsiyadan foydalanish yo`llari 8

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ

Исроилова Р. Танқидий фикрлаш лойиҳалаш жараёнида ўқувчиларни фаоллаштириш мезони сифатида 13
Амонов А. Малака ошириш тизимида чет эл ёндашувларининг хусусиятлари 19
Қосимов Ш. Бўлажак касбий таълим ўқитувчиларининг касбий компетентлигини шакллантириш 25
Rasulov A.N., Vafoeva G.B. O'zbekistonni xalqaro reytinglardagi ko'rsatkichlarini ko'tarishning tarixiy rivojlanishi 35
Toshov M.J., Xurramov K.M. Yangi O'zbekiston sharoitida uzluksiz ta'lim muammolari va pedagogika fani taraqqiyoti istiqbollari xususida 38
Abdullayeva G.S. Eshitishda nuqsoni bor talabalarni inklyuzivta'lim sharoitida o'qitishning o'ziga xos xususiyatlari 42
Матназарова К.О. Талабаларнинг касбий фаолиятини ривожлантиришда ишбилармонлик ўйинларидан фойдаланиш 46
Атажанова Р.Р. Развитие способности креативного мышление младших школьников на уроках изобразительного искусства 49
Эгамбердиева Ш. Д., Эгамбердиева Ф.О. Коммуникативный аспект рекламного дискурса 52

МИЛЛИЙ ИДЕЯ ҲӘМ РУЎХЫЙЛЫҚ ТИЙКАРЛАРЫ, ТАРИЙХ, ФИЛОСОФИЯ

Халмухамедова М.А. Нақшбандия тариқати воситасида касбий компетентликни такомиллаштиришни амалиётда татбиқ этиш 57

ФИЗИКА, МАТЕМАТИКА, ИНФОРМАТИКА

Qodirova Sh.T. Ba`zi irratsional funksiyalarni integrallash usullari 61
Jo`lanov D.Q., Namozov J .S. Matematikani o'qitishda mustaqil ishlarni tashkil etishning didaktik yo'nalishlari 64

БАСЛАЎЫШ КЛАСС, МЕКТЕПКЕ ШЕКЕМГИ ТӘРБИЯ

Absalamova G.Sh. "Mishel de Montenning "Tajribalar" asarida "oila tarbiyasi fazilatlari" tushunchasining o'zbek tilida ifodalanishi" 71
Jurayeva G .T., Najimova A. I. Boshlang'ich sinf o'qituvchisini tayyorlashda matematikani o'qitish uchun vazifaviy yondashuv 76
Бегимкулов О.Ж. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida harakatli o'yinlarni bolalar yoshiga mos holda tanlash va o'tkazish 82
Турниязова М.У. Формирование познавательного интереса младших школьников на уроках русского языка 85

ФИЗИКАЛЫҚ ТӘРБИЯ ҲӘМ СПОРТ

Ниязов А.Т., Жуманиязов Қ.Т. Спорт гүресинде оқытыў усылының тийкарлары 89
Utegenov J.J., Turdımuratov J.A. Student-jaslardıń ruxiy hám dene mádeniyatın rawajlandırıw máseleleri 94
Турдымуратов Ж.А. Жеңил атлетика шынығыўларында оқытыўдың инновациялық усылларынан пайдаланыў 98
Ro'zmetov A.T. Inson organizmini o'sishi va rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar 105
Мирзаев А. Maktabgacha yoshdagi bolalar hamda boshlang'ich sinf o'quvchilarining jismoniy tarbiyasini takomillashtirish muammolari 108
Шарипова Қ.А. Бўлажак жисмоний тарбия ўқитувчиларини спорт мураббий асосида касбий фаолиятга тайёрлаш технологиялари 111
Исаков Р.Ш. Ёш спортчининг мусобақа олди психологик тайёрлаш жараёнлари 116
Ахмедов Ғ. Таълим -тарбия жараёнинида индивидуал таълимнинг педагогик асослари 117
Ташпулатов Б.Б. Ўкитишни модулли ташкил этишнинг афзалликлари ва унда тренажёрларнинг ўрни 120
Рўзметов Р.Т., Деҳқанов Ж. Узунликка сакровчиларни машгулот жараёнида тезкорлик-куч сифатларини ривожлантириш услубияти 125
Пўлатов Л. Ёш таэквондочиларнинг хужум ва ҳимоя ҳаракатларини такомиллаштириш 130
Деҳқонов Ж.М. Mashg'ulot jarayonida o'quvchilarni jismoniy tarbiya sifatlari hamda estetik xususiyatlarini rivojlantirishda harakatli o'yinlarni o'rni va amaliy ahamiyati 134
Болтаев А., Қўчқаров Б. Спорт малакаларига ўргатиш ва уларни такомиллаштиришда тактик-стратегик маълумотлардан фойдаланиш устуворлиги (волейбол мисолида) 137
Котлов Е.В. Теоретические основы профессиональной педагогической компетентности будущих преподавателей физической культуры 142
Котлов Е.В. Психологические условия формирования специальной готовности спортсмена 144
Ахмедов Г. Значение информационно-коммуникативных технологийна уроках физической культуры 148
Бегимкулов О.Ж. Значение общеразвивающих упражнений 151
Исаков Ш.М. Непрерывное совершенствование занятий по физической культуре в образовательных заведениях Узбекистана 156

Т.Даминов, Т.Долимов ва б. Т.: «Ўзбекистон миллий энциклопедияси» Давлат илмий нашриёти, 2003. –704 б.

7. Қосимов Ш.У Касб-ҳунар коллежларида амалий касбий таълимни ташкил этишнинг методик асосларини такомиллаштириш/Пед. фан. фал. докт.... дисс. - Т.: КҲТТИРУМОИ, 2018. -166 б.

8. Walo Hutmache. Key competencies for Europe//Report of the Symposium Berne, Switzerland 27-30 March, 1996. Council for Cultural Co-operation (CDCC) //Secondary Education for Europe Strasburg, 1997.

9. Шишов С. Школа:мониторинг качества образования/С.Ш.Шишов, В.А. Кальней –М.: Педагогические общества России, 2000. -206 с

10. Симонов П.В. Темперамент. Характер. Личность / П. В. Симонов, П. М. Ершов. — М.: Наука, 1984. — 161 с.

11. Новиков А.М. Новиков, А.М. Методология: словарь системы основных понятий / А. М. Новиков, Д. А. Новиков. - М.: Либроком, 2013. - 208 с.

12. Маркова А. К. ... Профессиональная компетентность учителя. (Маркова А. К. Психология труда учителя: Книга для учителя. М.: Просвещение, 1993.

РЕЗЮМЕ

Мақола бўлажак касбий таълим ўқитувчиларнинг касбий компетентлигини шакллантириш муаммаоларига багишланган. Унда компетентлик ва технологик компетентлик тушунчаларининг таърифлари келтирилиб, таълимга кириб келиш тарихи, ҳозирги кундаги долбзарблик даражаси ҳақида фикрлар баён қилинган. Шу билан бирга бўлажак ўқитувчиларининг касбий компетентлигини шакллантириш усуллари баён қилинган. Касбий компетентликнинг асосий кўрсаткичларига ишлаб чиқариш жараёнларини стандартлаштириш, унификациялаштириш ва маълум бир шароитларда уни амалга ошириш ҳисобланади.

РЕЗЮМЕ

Статья посвящена проблемам формирования профессиональной компетентности будущих учителей профессионального образования. Он определяет концепции компетентности и технологической компетентности, историю доступа к образованию, уровень актуальности сегодня. При этом описываются методы формирования профессиональной компетентности будущих учителей. Основными показателями профессиональной компетентности являются стандартизация, унификация производственных процессов и их реализация в определенных условиях.

SUMMARY

The article is devoted to the problems of formation of professional competence of future teachers of professional education. It defines the concepts of competence and technological competence, the history of access to education, and the level of relevance today. At the same time, the methods of forming the professional competence of future teachers are described. The main indicators of professional competence are standardization, unification of production processes and their implementation in certain conditions.

O'ZBEKISTONNI XALQARO REYTINGLARDAGI KO'RSATKICHLARINI KO'TARISHNING TARIXIY RIVOJLANISHI

Rasulov A.N.

ChDPI "Pedagogika va menejment" kafedrasi o'qituvchisi

Vafoeva G.B.

ChDPI Maktab menejmenti yo'nalishi 20/1 guruh talabasi

Tavanch so'zlar : dunyo qtisodiyoti, xalqaro reyting va indekslar, Raqobatbardosh sanoat unumdorligi indeksim, makroiqtisodiy barqarorlik, protsessual normalar, investitsion siyosat, milliy indikator, iqtisodiy erkinlik, byudjet ochiqligi indeksi, tadbirkorlik faoliyati, xorijiy investor, jamg'arma, Jahon banki, statistika, logistika samaradorligi.

Ключевые слова: мировая экономика, международные рейтинги и индексы, индекс конкурентоспособной промышленной производительности, макроэкономическая стабильность, процедурные нормы, инвестиционная политика, национальный индикатор, экономическая

свобода, индекс прозрачности бюджета, предпринимательство, иностранный инвестор, фонд. Всемирный банк, статистика, эффективность логистики.

Key words: world Economy, International Ratings and Indices, Competitive Industrial Productivity Index, Macroeconomic Stability, Procedural Norms, Investment Policy, National Indicator, Economic Freedom, Budget Transparency Index, Entrepreneurship, Foreign Investor. Fund, World Bank, statistics, logistics efficiency.

Barchamizga ma'lumki, hozirgi kunda dunyo iqtisodiyoti va iqtisodiyotning juda ko'plab tarmoqlari jadal su'ratlar bilan o'smoqda. Pandemiya davri bo'lishiga qaramay, dunyoning yetakchi mamlakatlari koronavirus pandemiyasi davrida ko'rilgan zararlarni o'rnini qoplash va iqtisodiy barqarorlikni saqlab qolish uchun zo'r berib urinishmoqda. Misol tariqasida, AQSh, Rossiya, Xitoy hamda bir qator mamlakatlar koronavirus uchun vaksinalar ishlab chiqib ularni sotishmoqda. Shu o'rinda aytish joizki, pandemiyaning yuzaga kelishi dunyoda ekologik muammolarning yetarlicha ko'pligini oydinlashtirib berdi. Shu sababli endi ishlab chiqaruvchilar ekologik toza bo'lgan mahsulotlarni ishlab chiqarishga harakat qilmoqdalar. Mana shunday globallashuv jarayonida O'zbekiston ham xalqaro reytinglarda o'z nafaqat saqlab qolishi, balki, ularni ko'tarishga katta ahamiyat berishi muhim hisoblanadi. Xalqaro reyting va indekslar har bir mamlakatning rivojlanish jarayonini o'zida namoyon etib, davlat boshqaruvi sifati, aholining turmush darajasi, inson huquqlari muhofazasi, tadbirkorlik faoliyati va xorijiy investorlar uchun qulay muhit, barqaror iqtisodiy o'sish va ¬raqobatbardoshlik kabi muhim jihatlarning ko'zgusidir. Bu jihatlar mamlakatimizdagi islohotlar mohiyatida ham mujassam. Bularning barchasi inson qadrini ulug'lashga, odamlarning hayotdan rozi va mamnun bo'lib yashashini ta'minlashga xizmat qilishi bilan yanada teran mazmun kasb etadi.

Prezidentimizning shu yil 2 iyunda qabul qilingan "O'zbekiston Respublikasining xalqaro reyting va indekslardagi o'rnini yaxshilash hamda davlat organlari va tashkilotlarida ular bilan tizimli ishlashning yangi mexanizmini joriy qilish to'g'risida"gi farmoni yurtimizda bu yo'nalishda amalga oshirilayotgan ishlarni yangi bosqichga ko'tarishda muhim dasturilamal bo'ldi. Keyingi yillarda mamlakatimiz ko'pgina ustuvor reytinglarda yuqorilab borayotgani yurtimizda aholi turmush farovonligini oshirish, jamiyatimizda ochiqlik, oshkoralikni ta'minlash borasida qilinayotgan ezgu ishlarning muhim natijasidir. Masalan, yaqinda BMTning Sanoatni rivojlantirish tashkilotining -(YUNIDO) "Raqobatbardosh sanoat unumdorligi indeksi" bo'yicha hisoboti chop etildi. Unda mamlakatimiz ilk marotaba aks ettirilib, 152 ta mamlakat orasida 92-o'rinni, MDHga a'zo davlatlar orasida 5-o'rinni, Markaziy Osiyo mamlakatlari orasida 2-o'rinni egalladi. Xususan, iqtisodiyotda davlatning rolini kamaytirish, makroiqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, iqtisodiy o'sish istiqbollarini yaxshilashga qaratilgan bosqichma-bosqich islohotlar 2020 yilda Jahon bankining "Biznes yuritish" indeksida 76-o'rindan 69-o'ringa ko'tarilishimizga, "Transparency International"ning Korruptsiyani qabul qilish indeksi hamda "World Justice Project"ning Qonun ustuvorligi indeksida mamlakatimiz o'rni yaxshilanishiga olib keldi [1]. Shubilanbirga, bu yo'nalishda hali qilinishi kerak bo'lgan vazifala rtalaygina. Prezidentimiz farmoni asosida davlat organlari faoliyati natijadorligini oliy, ya'ni parlament darajasida nazorat qilish belgilanganidan maqsad - bu borada vazirlik va idoralar rahbarlarining mas'uliyatini oshirishdir. Shu bois, xalqaro reyting va indekslar bilan ishlash bo'yicha respublika kengashi tashkil etildi. Oliy Majlis deputatlari va senatorlarining xalq tomonidan saylanishini inobatga oladigan bo'lsak, mazkur mexanizm sohadagi chora-tadbirlar ijrosi ustidan xalq nazorati o'rnatilganligini anglatadi. Inson huquqlari himoyasini kafolatlash, aholi turmush darajasini oshirish, iqtisodiy faoliyatda erkinlikni ta'minlash, sud-huquq

sohasidagi moddiy va protsessual normalarni takomillashtirishga qaratilgan islohotlar mamlakatimizning xalqaro reyting va indekslardagi ko‘rsatkichlari oshishiga sabab bo‘lmoqda. Jumladan, so‘nggi to‘rt yil mobaynida mamlakatimiz Meros jamg‘armasining “Iqtisodiy erkinlik” indeksida 52 pog‘onaga, Jahon bankining “Logistika samaradorligi” indeksida 19 pog‘onaga, “Biznes yuritish” indeksida 18 pog‘onaga ko‘tarildi.

2020-yil 9-noyabr kuni Xalqaro reyting va indekslar bilan ishlash bo’yicha respublika kengashining navbatdagi yig’ilishi bo’lib o’tdi. Oliy Majlis Senati Raisi, Xalqaro reyting va indekslar bilan ishlash bo’yicha respublika kengashi raisi T.Narbayeva olib borgan yig’ilishda senatorlar, Kengashi a’zolari, Qoraqalpog’iston Respublikasi Jo’qorg’i Kengesi, xalq deputatlari viloyatlar va Toshkent shahar Kengashlarining doimiy komissiyalari raislari, ilmiy-tadqiqot muassasalari, oliy ta’lim tashkilotlari, nodavlat notijorat tashkilotlari ishtirok etdi. Ta’kidlanganidek, bugun O’zbekiston xalqaro hamjamiyat, ko’plab reyting agentliklarining nigohida turibdi. Mamlakatimizda olib borilayotgan islohotlar ular tomonidan baholanmoqda. Kuni kecha “Gellap” (“Gallup”) xalqaro tadqiqot institutining “Global qonun va tartib” bo’yicha yillik butunjahon reytingi e’lon qilindi.O’zbekiston ushbu reytingda 100 balldan 92 ball to’plab, dunyoning eng xavfsiz mamlakatlari top 10 taligiga kiritildi.Qolaversa, raqobatbardosh sanoat unumdorligi, Global innovatsiyalar, To’g’ridan-to’g’ri xorijiy investitsiyalar uchun tartibga soluvchi cheklovlar indekslarida mamlakatimiz ilk marotaba e’tirof etildi. Jahon bankining Boshqaruv sifati indikatorlarining 2019-yil yakunlari bo’yicha e’lon qilingan hisobotida O’zbekiston barcha 6 ta tarkibiy indikator bo’yicha o’sishga erishdi.

Shu bilan birga, ayrim rahbarlar reytinglar bilan ishlashga yetarlicha e’tibor qaratmayotganligi va xalqaro tashkilotlar tomonidan o‘tkazilayotgan so‘rovlarda aksariyat islohotlar o‘z aksini topmayotganligi oqibatida ustuvor xalqaro reyting va indekslarda O‘zbekiston Respublikasi quyi pog‘onalarda qolmoqda. Xalqaro reyting va indekslardagi mamlakatimiz o’rnining yaxshilanishi ko’p jihatdan qabul qilayotgan qonunlarimizning joylardagi ijrosiga bog’liq. Shuning uchun ham kengash tarkibiga mahalliy hokimlar kiritildi. Bu esa qonun talablarining joylardagi ijrosi yuzasidan muammolarni vaqtida aniqlash va ularni bartaraf etish imkonini beradi.

Xalqaro byudjet hamjamiyatining “Byudjet ochiqligi indeksi”ga kirish masalasiga to’xtaladigan bo’lsak, indeks bo’yicha mamlakatda tadqiqot o’tkazish uchun zarur resurslar (jumladan, mablag’lar) faqatgina xalqaro nodavlat tashkilotlar va institutlar (donorlar) hisobidan amalga oshiriladi. Hamjamiyatning asosiy talablaridan biri - tadqiqot o’tkazishdagi mahalliy hamkor sifatida mustaqil fuqarolik jamiyati institutlari (nodavlat notijorat tashkilotlar) bo’lishi zarur. Mazkur indeks hisobotida mamlakatimizni aks ettirish bo’yicha yakuniy qaror tashkilotning joriy yil avgust oyidagi yig’ilishida ko’rib chiqilishiga kelishilgan.

Iqtisodiy hamkorlik va taraqqiyot tashkilotining “To’g’ridan-to’g’ri xorijiy investitsiyalarni tartibga solish cheklovlari indeksi”da O’zbekistonni e’tirof etish maqsadida tuzilma mas’ul rahbarlari bilan muzokaralar o’tkazildi. Xususan, Iqtisodiy hamkorlik va taraqqiyot tashkiloti bilan birgalikda “Investitsion siyosat sharhi — O’zbekiston” nomli hisobotni ishlab chiqish va bu orqali indeksda mamlakat o’rnini aks ettirish imkoniyatlarini kengaytirish bo’yicha kelishuvlarga erishildi.

Bundan tashqari, ayrim reyting va indekslarda talab etilgan statistik ma’lumotlar respublikamizning davlat idoralari va tashkilotlari tomonidan shakllantirilgan statistik ma’lumotlar bazasiga asoslanadi. Masalan, BMTning “Barqaror rivojlanish maqsadlari”da jami 206 ta milliy indikator tasdiqlangan. Davlat statistika qo’mitasi tomonidan yaratilgan maxsus saytga bu boradagi zarur ma’lumotlar doimiy ravishda joylashtiriladi. SHuningdek,

xalqaro reyting va indekslar uchun kerakli ma'lumotlar davlat idoralari tomonidan muntazam yangilanib boriladi. Misol uchun, hukumat portali doirasida "Ochiq ma'lumotlar portali" ishga tushirilgan.Mazkur portal Davlat statistika qo'mitasining davlat organlari va tashkilotlarining ochiq ma'lumotlar bazasi yuritilishi va yangilanishi, shuningdek, tegishli axborotlarning o'z vaqtida aks ettirilishini muvofiqlashtirib kelmoqda. Umuman olganda, xalqaro reyting va indekslarni yurituvchi tashkilotlar tadbirkorlar va aholi o'rtasida o'tkazilgan so'rovnomalar natijalariga, nodavlat notijorat tashkilotlar ma'lumotlariga hamda milliy va xorijiy ekspertlar xulosalariga tayanadi. Bu esa, o'znavbatida, respublika miqyosida iqtisodiy, siyosiy va ijtimoiy sohadagi islohotlar va ularning natijalaridan mahalliy aholi va tadbirkorlar qay darajada xabardor ekanini ko'rsatib beradi [2].

Xalqaro reyting agentliklari indekslarni hisoblab chiqishda yoki reytinglarni tuzishda, asosan, mamlakatning turli statistik ko'rsatkichlariga tayanadi. Tan olish lozim, pandemiya sababli statistik ko'rsatkichlarning yaxshi tomonga o'zgarishiga nisbatan ularning yomonlashish ehtimoli yuqoriroq. Shu sababli keyingi yillarda xalqaro reyting va indekslardagi o'rnimizning joriy holatida saqlab qolinishi yoki pastlashishi ehtimolini nazardan qochirib bo'lmaydi. Biroq unutmaslik kerakki, pandemiya bitta yoki birnechta davlatda emas, balki butun dunyo mamlakatlariga bevosita salbiy ta'sirini o'tkazmoqda. Shu bois, balki boshqa davlatlarning ham reytinglardagi o'rni pastlashishi sabab mamlakatimizning o'rni tom ma'noda ko'tarilishi yoki joriy holatda saqlanib qolishi ham ehtimoldan xoli emas.

Adabiyotlar:

1. Dilshod Xolmurodov. Xalqaro reyting va indekslarda O'zbekistonning o'rni. Xalq so'zi gazetasi.
2. Xalqaro reyting va indekslar. https://yuz.uz/uz/news/xalqaro-reyting-va-indekslar?view=epidemiologik-vaziyatni-yaxshilash--barcha-imkoniyatlar-va-kuchlarni-safarbar-qilishni-talab-etmoqda

РЕЗЮМЕ

Maqolada xalqaro reyting va indekslar har bir mamlakatning rivojlanish jarayonini o'zida namoyon etib, aholining turmush darajasi, inson huquqlari muhofazasi, tadbirkorlik faoliyati va xorijiy investorlar uchun qulay muhit, barqaror iqtisodiy o'sish va ¬raqobatbardoshlik kabi muhim jihatlarning samaradorligini oshirishga alohida e'tibor qaratilib, amaliy taklif va tavsiyalar berilgan.

РЕЗЮМЕ

В статье показано, что международные рейтинги и индексы отражают процесс развития каждой страны с особым акцентом на повышение эффективности таких важных аспектов, как уровень жизни, права человека, предпринимательство и благоприятная среда для иностранных инвесторов, устойчивый экономический рост и конкурентоспособность,практические предложения и рекомендации.

SUMMARY

The article reflects the international rankings and indices of each country's development process, focusing on the effectiveness of important aspects such as living standards, human rights, entrepreneurship and a favorable environment for foreign investors, sustainable economic growth and competitiveness. Attention was paid to practical suggestions and recommendations.

YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA UZLUKSIZ TA'LIM MUAMMOLARI VA PEDAGOGIKA FANI TARAQQIYOTI ISTIQBOLLARI XUSUSIDA

Toshov M.J.

CHDPI "Pedagogika va menejment" kafedrasi dotsenti v.b., p.f.n.

Xurramov K.M.

CHDPI "Pedagogika va menejment" kafedrasi o'qituvchisi

Т. Н. Қары Ниязий атындағы Өзбекстан педагогикалық
илим-изертлеў институтының Ж. Орынбаев атындағы
Қарақалпақстан филиалы

«МУҒАЛЛИМ ҲӘМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИЎ» № 4

Нөкис — 2021

Басып шығыўға жуўапкер:
А. Тилегенов

Баспаға таярлаған:
А. Тилегенов, Н. Абдукаримов

Оригинал-макеттен басыўга рухсат етилди 4.07.2021. Форматы 60x84 $^{1}/_{16}$
«Таймс» гарнитурасында офсет усылында басылды.
Шәртли б.т. Нашр. т. Нусқасы 2000. Буйыртпа №

«NISO POLIGRAF» ШК босмахонасида босилди.
Тошкент ш., Ҳ. Бойқаро, 51